

Del grup 99 a Tot Història, 10 anys de la tertúlia d'història, per Júlia Costa

Júlia Costa, mestra, humanista i escriptora

Ja han passat deu anys de les primeres tertúlies!!! Una amiga em deia en una ocasió que el temps no passava, sinó que érem les persones les que ho fèiem. Potser és així, qui sap. Les persones que hem passat per aquests deu anys de debats sobre llibres d'història hem anat aplegant un munt impagable de records i vivències, més enllà, fins i tot, de la qualitat i quantitat dels llibres llegits.

Recordo la primera trobada, a l'Arxiu, i com ja des del primer dia em va abellir el plantejament que es va fer i el tarannà de la gent que va començar aquella experiència, molta de la qual ja es coneixia i havia endegat alguna iniciativa semblant. De vegades, quan comences a participar en aquest tipus de coses, amb rerefons cultural, tens cert temor d'ensopegar-te amb experts i entesos amb una certa dosi de pedanteria acadèmica.

Però, res d'això. Ja d'entrada l'ambient, fins i tot considerant els encesos debats, que de vegades derivaven en discussions intenses, va resultar d'allò més encoratjador. Potser va ser el fet de què en acabar, ja des dels primers temps, es van iniciar les postil·les amb sopar inclòs, cosa que provocava que les discussions no esberlessin el bon rotllo i que és fes evident un antic refrany que havia escoltat en el món familiar: *acabat de dir, acabat d'oferir*. Quan jo era petita, corria una brama doctrinària que deia que la família *que resa unida roman unida*. No sé si és així però el que sí que he constatat al llarg de la vida és que el grup de qualsevol activitat que sopa o dina plegat estableix uns sòlids vincles d'amistat que passen el ribot per damunt de les diferències.

I és que de diferències n'hi ha hagut moltes, entre la gent que passa i ha passat per les nostres Tertúlies. Diferències ideològiques, de formació, d'edat, de manera de pensar... Que un grup així porti deu anys de trobada dialèctica es pot considerar en el present, en aquest present que s'ha titllat de *líquid*, un miracle, si encara creguéssim en miracles.

Recordo amb certa nostàlgia positiva aquells temps a l'Arxiu, sobretot a la Sala Històrica, aquells seients que feien respecte, els llibres antics, els turistes que ens contemplaven des de fora i que devien pensar que era la nostra una reunió d'alt nivell, qui sap. No vam arribar a veure els suposats fantasmes que resideixen a la Casa de l'Ardiaca, però ben segur hi eren i ens escoltaven amb atenció mentre reconsideraven, burletes, les nostres opinions *presentistes* sobre el passat remot.

La nova sala, més còmoda, des d'on albiraven els volts de la Catedral i una evocadora perspectiva de la ciutat, sense passar aquell fred evocador, ja va ser tota una altra cosa. Després vam anar al Pati Llimona, un lloc i una sala plens d'història, així mateix, i on, per no oblidar la nostra trajectòria, en alguna ocasió també hem passat una mica de fred. Ja se sap, però, que el fred *conserva* i evita la proliferació de microbis malignes.

Tot Història Associació Cultural és avui una entitat en alça, que té com objectiu (copio de la web) *el desenvolupament de les humanitats, en un diàleg obert amb la societat*. I moltes coses més, ambicioses i potser difícils d'aconseguir, la veritat. Continua oberta a tot tipus de gent, vol desenvolupar els valors democràtics, la inclusió social, la recuperació de la difícil i sempre tergiversada memòria històrica. No té afany de lucre, afortunadament, ja que si el tingués estaria abocada al fracàs més estrepitos.

L'Associació ofereix ara moltes activitats, sortides, xerrades, sessions de cine fòrum. I continua amb *l'alma mater* dels inicis, el grup de lectura mensual, amb el seu debat i el sopar optatiu al darrere. He après més sobre història en aquests deu anys d'assistència, força continuada, als seus primers

divendres de mes, que si hagués fet una carrera universitària, un doctorat o un munt de màsters.

Els llibres llegits han estat molt interessants, diversos en temàtica i en estil, però el més important, pel meu gust, ha estat el debat posterior, en el qual m'he adonat d'aspectes que no havia percebut o he pogut qüestionar detalls que em semblaven evidents, gràcies a les aportacions dels participants, alguns de brillantíssims, i no vull dir noms, que fa lleig. I a més a més d'aprendre un munt de coses i de poder-les raonar m'ho he passat molt bé i he rigut molt, tot s'ha de dir.

Si nou divendres de mes seguits asseguraven, segons ens predicaven en temps ombrívols a partir del missatge celestial amollat per Jesús Nostre Senyor a Santa Margarida Maria d'Alacoque, la possibilitat de penedir-te dels pecats abans de fer moixoni i poder així assolir la glòria celestial, l'assistència als primers divendres de mes de **Tot Història**, de forma seguida o intermitent, ens assegura un bon gruix de cultueta però, sobretot, una comprensió més aprofundida sobre el nostre món, les nostres circumstàncies i la complexa història del passat, remot o recent. Ens fa més persona, vaja, més humans i humanistes. I perdoneu les referències religioses, car al capdavant una es filla del seu temps i del seu imaginari col·lectiu (i històric).

Tot Història compta avui, a més a més, amb revista virtual, *Catxipanda*, no es podia dir d'una altra manera, ben pensat. Cal remarcar la bona coordinació i organització, tant de les xerrades com de la resta d'activitats, i la grapa i paciència dels qui en tenen cura. A més a més, avui sembla que tothom es mou en una mena de compartiments dividits per franges d'edat però **Tot Història** acull gent de generacions molt diferents. A veure si podem fer deu anys més de vida i poder dir, escriure o cantar que fa deu anys que vam fer deu anys, segur que sí!!!

Un dels grans valors del grup és la llibertat, tot i que la igualtat i la fraternitat compten molt. Hi ha grups de lectura, d'assistència obligatòria, on et donen ja la llista de llibres arranjada i dissenyada i on no pots triar ni suggerir res i on, a més a més, t'obliguen a un mínim d'assistència compromesa.

Als debats de **Tot Història** pots venir o fer campana, portar coneguts i saludats, aparèixer i desaparèixer, haver llegit o no el llibre, fins i tot. Ningú no et penjarà la llufa ni t'enviarà al racó de pensar, ja que és un grup d'adults i avui, malauradament, a molts llocs es tracta la gent gran com si fossin criatures de l'esplai parroquial.

Felicitats, docs, per aquesta dècada de xerrada, debat, història i la resta. Dels primers temps en quedem uns quants i unes quantes i després hi ha els qui van i venen i els qui venen i es queden. Per molts anys i molts llibres més. I els sopars, sobretot, que romanguin en el context com la cirereta del pastís.